

La realitat d'una comarca clau

per Víctor Pallàs

SEDÓ SOLÉ, Jordi
*Llengua i societat
al Vallès Oriental*

Granollers: Editorial Granollers, 1996
Col·lecció Narrativa Catalana

Jordi Sedó i Solé (Barcelona, 1954) és llicenciat en filologia catalana, sociolingüista i diplomad en llengua francesa per la Universitat de Tolosa de Llenguadoc i en llengua anglesa per la de Cambridge. A més, parla correctament el portuguès, l'italià i l'alemany. És la persona adequada —i ben preparada—, doncs, per a parlar-nos del català en una comarca que ell coneix molt bé.

Sedó viu i treballa al Vallès Oriental i, efectivament, dins *Llengua i societat al Vallès Oriental* ens explica quina és la situació real del català. Des d'una acurada anàlisi amb mètodes objectius, partint de diverses dades oficials —padrons municipals de diversos anys, informacions rebudes del Servei d'Ensenyament del Català del Departament d'Ensenyament de la Generalitat, de l'Institut de Sociolingüística, etc.— passa revista a tots

els pobles que integren la comarca on viu. El resultat d'això és una interessant obra adreçada a tot aquell qui tingui interès a descobrir quina és la relació dels seus habitants amb la llengua del país i que, alhora, constitueix una eina d'innegable utilitat per als instituts que desitgin iniciar el seu alumnat en la situació sociolingüística del seu entorn més pròxim.

El Vallès Oriental aplega municipis ben diversos, amb unes grans diferències pel que fa als índexs d'immigració, factor determinant a l'hora de diagnosticar sobre la salut de la llengua. Des de la divisió clàssica per aptituds —l'entén, el sap parlar, el sap llegir, el sap escriure—, i sempre considerant la població més gran de dos, ens confirma, per exemple, que Canovelles és una de les ciutats de Catalunya amb un tant per cent més elevat d'habitants que diuen no en-

tendre el català (14'16%), només superat per Santa Coloma de Gramenet, Cornellà, Sant Adrià, Viladecans i Ripollet.

La conclusió general és que a major taxa d'immigració, menor coneixement de la llengua catalana, o —des del punt de vista sociològic— que el coneixement del català és més alt en indrets de poca densitat de població (que han rebut, per tant, menys immigració). És evident que es tracta de situacions poc satisfactòries. Sedó, textualment ens ho fa avinent cap al final del llibre: «Les localitats amb percentatge més alt de coneixement del català són les menys poblades.» I avisa que s'ha referit sols al coneixement de l'idioma, en cap cas a l'ús efectiu, que encara està en pitjors condicions. El concepte de necessària fidelitat a la llengua dels catalanoparlants ens hi és plantejat com a única possibilitat objectiva de supervivència del català.

Retornant al primer capítol del llibre, intitulat «Les llengües infortunades», veiem com Sedó, fent un bon repàs d'altres llengües sense estat propi abans d'entrar a parlar de la nostra, ens fa veure que no tot són flors i violes i constata que són moltes les que pateixen una conjuntura molt pitjor que la del català i que, en molts més casos dels que podríem arribar a imaginar, la situació és terminal.

Cal agrair l'estudi d'aquest sociolingüista i les receptes que proposa. No fos cas que, tard o d'hora, acabéssim essent una *llengua infortunada* més.